

Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Science

Yıl: 5, Sayı: 32, Aralık 2018, s. 296-305

Dr. Öğr. Üyesi Suzan SÖNMEZ

Girne Amerikan Üniversitesi Biyoloji Öğretmeni, suzansonmez80@hotmail.com

KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI BİYOLOJİ ÖĞRETMENLİĞİ ALAN BİLGİSİ TESTİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (2013- 2018)

Özet

Öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumundan mezun olanlar öğretmen olarak atanmak isteyen adayların görev almak için Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) adı ile düzenlenen sınava katılması gerekir. Bu çalışmada nitel bir yöntem olan içerik analizi ile belli bir metnin özelliklerini sayısallaştırarak incelenmesini sağlayan doküman incelenmesi kullanılmıştır (Ayaş, Çepni, Johnson ve Turgut, 1997). Bu araştırmada doküman tarama tekniği kullanılmıştır. KPSS 2013- 2018 yılları arasında sorulan biyoloji öğretmenliği alan bilgisi sorularına ÖSYM'nin resmi internet sitesinden ulaşılmıştır. Bu çalışmanın amacı 2013 yılından 2018 yılına kadar geçen süreçte Kamu Personeli Seçme Sınavı Biyoloji Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinin değerlendirilmesini yapmaktır. Bu amaç kapsamında sınav kapsamında konular ve öğrencilerin netlerine bakılmıştır. Çalışma sonunda sorulan soruların programla uygun olduğu, biyoloji öğretmenlerinin başarı ortalamalarının 5 yılda çok değişmediği genellikle 16 ile 21 net arasında olduğu belirlenmiştir. En yüksek biyoloji netinin 21,180 netle 2017 yılında, en düşük ortalamanın 12,899 netle 2015 yılında olduğu belirlenmiştir. Yine diğer sayısal branşlar arasında (Fen ve Teknoloji, Matematik, Fizik ve Kimya) ortalamalara bakıldığında 2017 yılında en yüksek netin biyoloji alanında iken, 2015 yılında en düşük ortalamanın biyoloji branşında olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Biyoloji eğitimi, biyoloji, ÖABT, KPSS

EVALUATION OF THE SCIENCE TEST OF PUBLIC PERSONNEL SELECTION EXAMINATION BIOLOGY TEACHING (2013- 2018)

Abstract

Candidates who are graduates of higher education institutions who train teachers can be appointed as teachers and they should take the exam held under the name of Public Personnel Selection Examination (KPSS). In this study, a qualitative method was used to analyze the properties of a particular text by analyzing the content of the document (Ayaş, Çepni, Johnson and Turgut, 1997). In this study, document scanning technique was used. The questions of biology teacher field knowledge asked between 2013-2020 were obtained from the official website of the OSYM. The aim of this study is to evaluate Public Personnel Selection Examination Biology Teacher Field Knowledge Test in the period from 2013 to 2018. It was determined that the questions asked at the end of the study were appropriate with the program, and the success average of the biology teachers was not changed much in 5 years and it was generally between 16 and 21 net. The highest biology net was determined to be 21,180 net in 2017 and the lowest average was 12,899 net in 2015. When the averages of the other digital branches (Science and Technology, Mathematics, Physics and Chemistry) were examined, it was determined that the highest net was in biology field in 2017, while the lowest average was in biology branch in 2015.

Key Words: Biology education, biology, ÖABT, KPSS.

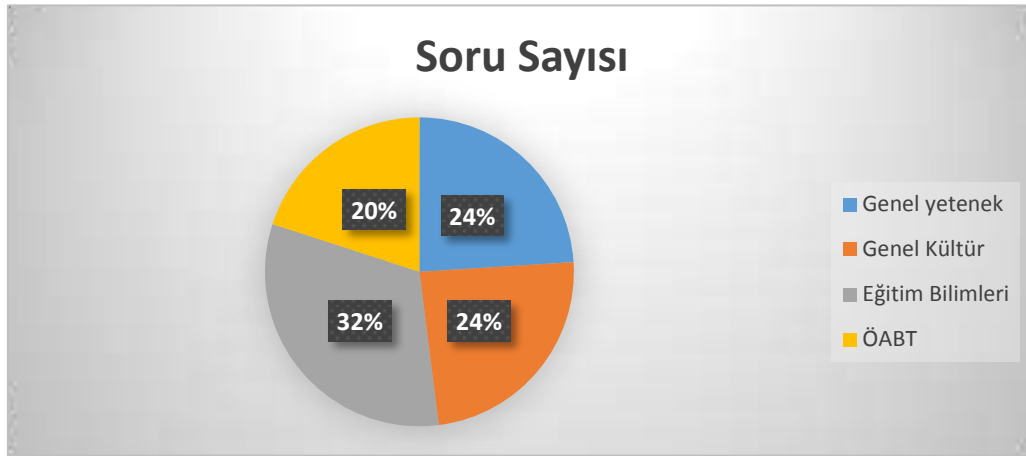
1.GİRİŞ

1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 43. Maddesine göre Öğretmenlik, Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak yaparlar. Öğretmenlik mesleğine hazırlık genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon ile sağlanır. Öğretmen adaylarının yüksek öğrenim görmelerinin sağlanması esastır (1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 1973). Eğitimde başarı yetiştirilen öğretmenlerin başarısına bağlıdır. Özellikle son yıllarda, eğitim fakültelerinin öğretmen yetiştiren programlarından mezun olan öğretmen adaylarının kamu personeli olarak atanmaları en önemli sorunlardan birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir ülkenin eğitim kalitesi, öğretmenin niteliği ile birlikte değerlendirilmektedir (Safran vd. 2013). Ülkemizde öğretmen olmak için öğretmen adaylarının Kamu personeli seçme sınavına girip atama için gerekli olan puanı alması gerekmektedir. Türkiye’de öğretmen atamaları yaklaşık 20 yıldır sınav ile olmaktadır. 1985 yılında “Öğretmen Yeterlilik Sınavı” adı ile seçme sınavı yapılmaya başlatılmıştır. Sınav 1992 yılında kaldırılmıştır. 2001 yılından itibaren sınav yeniden başlanmıştır. Öğretmen adaylarının sınav sonuçlarına göre atanması Almanya, Avusturya, Fransa, İspanya ve Lüksembourg gibi bazı Avrupa Birliği ülkelerinde de uygulanan bir yöntemdir (Bahar, 2006). Kamu personeli seçme sınavında Genel kültür 60 soru, Genel yetenek 60 soru, Eğitim bilimleri 80 soru ve Alan bilgisi 50 soru yer almaktadır (OSYM, 2018). Alan bilgisindeki konular, hücre ve metabolizma, bitki biyolojisi, insan ve hayvan biyolojisi, ekoloji, canlıların sınıflandırılması, genetik ve evrimdir. Alan eğitimi Testinde biyoloji öğretim metodolojisine yönelik konular vardır. (OSYM, 2018)

Tablo 1. Kamu Personeli Seçme Sınavı Biyoloji Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinin Yaklaşık Ağırlığı (OSYM, 2018)

	Test	Ağırlık
2013-2018 ÖABT	Alan bilgisi	% 80
	Hücre ve Metabolizma	% 16
	Bitki Biyolojisi	% 10
	İnsan ve Hayvan Biyolojisi	% 20
	Ekoloji	% 10
	Canlıların Sınıflandırılması	% 8
	Genetik ve Evrim	% 16
	Alan eğitimi Testi	% 20

Grafik 1. Kamu Personeli Seçme Sınavının Yüzdeler Ağırlıkları (OSYM, 2018)

Öğretmen atamaları için yapılan seçme sınavlarına göz atıldığında şöyle bir aşama olduğu belirlenmiştir. Eğitim Bakanlığı 1985-1991 yılları arasında uyguladığı öğretmen seçme sınavlarında tüm üniversite mezunlarına aynı sınavla seçmeye çalışmıştır. 1992 yılında alınan öğretmenler için sınav şartı kaldırılmıştır. 2001 yılında KMS (Kurumlar İçin Merkezi Eleme Sınavı) adı altında tekrar sınava yapılmaya başlanmıştır. 2002-2003 yıllarında bu uygulama KPSS adıyla (Kamu Personeli Seçme Sınavı) sınav yapılmaya devam etmiştir. 2013 yılında KPSS sınavında ÖABT eklenerek sınav yapılmıştır (Eraslan, 2004).

2. KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI BİYOLOJİ ÖĞRETMENLİĞİ ALAN BİLGİSİ TESTİ (ÖABT)

2.1. SORULARIN KONULARA GÖRE DAĞILIMI:

Kamu Personeli Seçme Sınavı Biyoloji Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinde yer alan konuların tespiti OSYM nin sitesi kullanılmıştır. 2018, 2017, 2015 ve 2014 yıllarında soruların sadece %10 paylaşılmışken, 2016 ve 2013 yıllarında soruların %100 ü paylaşılmıştır.

Tablo 2. Kamu Personeli Seçme Sınavı Biyoloji Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinde yer alan konular (OSYM, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018).

2018	2017	2016	2015	2014	2013
Kavramsal değişim metni	Hücre	Kuş- memeli	Süngerler	Angiosperm- Gimnosperm	Omurgalı hayvan yapısı
Kalp Dolaşım sistemi	Populasyon	Denizyıldızı- kuyruksuz kurbağa	Glioksizon	Fermantasyon	Domain
Bitki evrimi	Meyve- Bitki	Bitkisel dokular	Omurgalı hayvan zigot	Populasyon genetiği	Angiosperm
Nükleik asitler	Sindirim Sistemi	Hücre doku	Ada biyocoğrafyası	Ekosistem	Haploid gametofit
Hücre İskeleti	Kavramsal Değişim	Hücre iskeleti- protista	2011 biyoloji öğretim programı	Analoji	Mitoz-mayoz
		Virüsler			Enzim
		Enzimler			Bakteri hücresi
		Allosterik popülasyon			Hücre zarı
		Prokaryot			Glikoliz
		Ökaryot			Lizozom
		Hayvansal hücre			Protein
		Peroksizom			Aktif taşıma
		İnsülin- Testesteron-			DNA Replikasyonu
		Yağ asitleri oksidasyonları			Mutaston DNA
		Prokaryotik kromozomlar			DNA Replikasyon hata
		Mutasyon			Tatlı su balığı
		Nükleik asit 3			Kan grupları
		Eşeyssel Dimorfizm			Kalıtım

Kamu Personeli Seçme Sınavı Biyoloji Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinin Değerlendirilmesi (2013- 2018)

		Kalıtım 3			DNA
		Populasyon genetiği			Kalıtsal hastalıklar
		Protein sentezi			Bitkisel doku
		Savunma sistemi			Sünger
		Osmoregülasyon- tatlı su balığı			C3-C4- CAM bitki
		İskelet kası kasılması			Fotosentez
		Atardamar- kılcal damar			Bitkilerde taşıma (Apoplastik- Simplastik- Transmembran)
		Nöroskresyon			Canlı yaşam yeri
		Karaciğer			Azot bağlanması
		Sindirim sistemi			Tropikal yağmur ormanları
		İşitme- kulak			Metapopulasyon
		CO ₂ taşınması			Ötifikasyon
		Kuş ve memeli plasenta			Bağışıklık Sistemi
		Bitki yaprağı			Böbrek- süzülme
		Sporofil tohumlu bitkiler			Kasılma- gevşeme kaslarda
		C3, C4 ve CAM bitkileri			Glikozun kalbe taşınması
		Bitki solunum			Antagonist hormon
		Dikotil bitkiler			Hücre- doku eşleşmesi
		Tropikal yağmur ormanları			Mide özsuğu
		Kemosentetik bakteri			Refleks
		Mimikri			Hayvanlarda gaz alışverişi

Kamu Personeli Seçme Sınavı Biyoloji Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinin Değerlendirilmesi (2013- 2018)

		R- Stratejist ve K-stratejist			Blastopor
		Oligatrafik göl			2011 biyoloji öğretim programı
		Kavram yanılıgısı			5 E modeli
		Bilimsel çalışma yöntemi			Tahmin-Gözlem-Açıklama etkinliđi
		İşbirlikli öğretim			Anlamli öğrenme
		5E Modeli			Bilişsel hedef
		Kelime ilişkilendirme			Kavram haritası
		Akran Deđerlendirme			Sorgulayıcı öğretim
		Sorgulama becerisi			Deđişkenler
		Öğretim Programı			

2.2. KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI BİYOLOJİ ÖĞRETMENLİĞİ ALAN BİLGİSİ TESTİNİNDE BİYOLOJİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ORTALAMALARI

Kamu personeli seçme sınavı biyoloji öğretmenliği alan bilgisi testinde biyoloji öğretmen adaylarının ortalamaları Tablo 3. de verilmiştir. En yüksek ortalama 21,80 ile 2017 yılında olurken en düşük ortalama da 12,899 ile 2015 yılında olduğu görülmektedir. Sınava giren aday sayısının en düşük 6187 ile 2013 olduğu, en yüksek katılımın 15,003 ile 2016 yılı olduğu tespit edilmiştir.

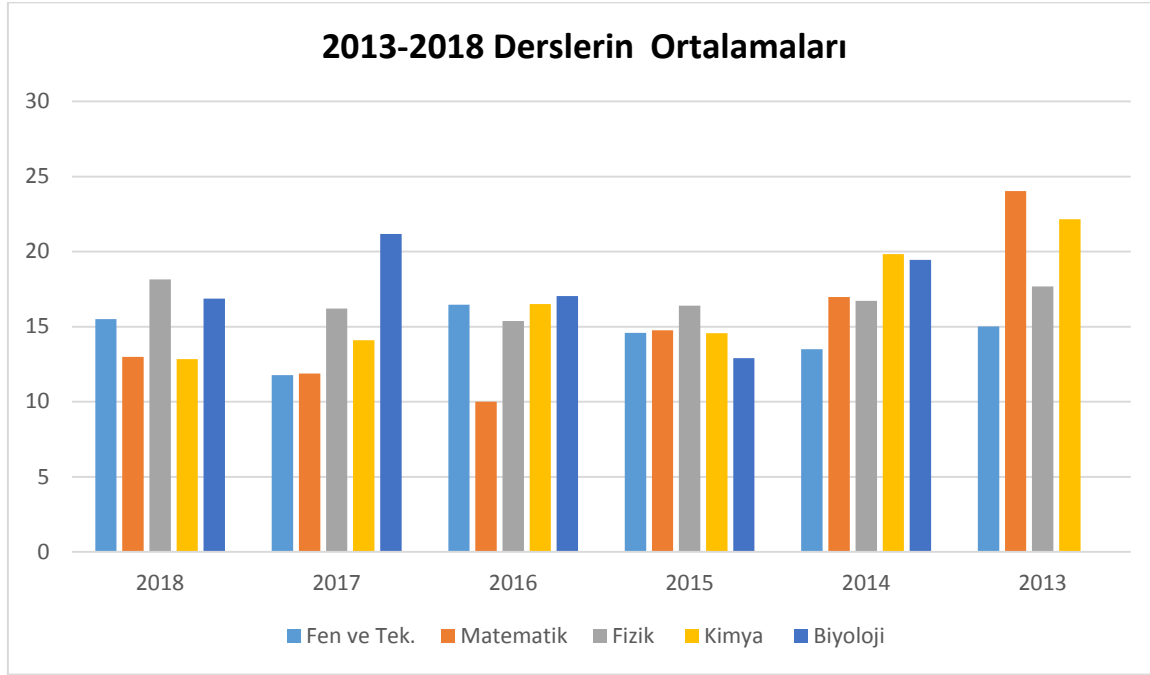
Tablo 3. Kamu Personeli Seçme Sınavı Biyoloji Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinde Biyoloji Öğretmen Adaylarının Ortalamaları (OSYM, 2018,2017,2016, 2015,2014, 2013).

	Test	Ortalama	Standart Sapma	Aday Sayısı	Soru Sayısı
2013	Biyoloji Öğretmenliği	16,208	8,714	6187	50
2014	Biyoloji Öğretmenliği	19,44	8,586	8.543	50
2015	Biyoloji Öğretmenliği	12,899	8,432	13.748	50
2016	Biyoloji Öğretmenliği	17,032	8,649	15.003	50

Kamu Personeli Seçme Sınavı Biyoloji Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinin Değerlendirilmesi (2013- 2018)

2017	Biyoloji Öğretmenliği	21,180	8,007	9.564	50
2018	Biyoloji Öğretmenliği	16,864	7,685	8.680	50

Grafik 2. Kamu Personeli Seçme Sınavı Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinde Fen ve teknoloji- Matematik- Fizik- Kimya- Biyoloji Öğretmen Adaylarının Ortalamaları

Kamu Personeli Seçme Sınavı Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinde Fen ve teknoloji- Matematik- Fizik- Kimya- Biyoloji Öğretmen Adaylarının Ortalamaları Tablo 5. De verilmiştir. 2018 yılında en yüksek net Fizikte, 2017 yılında biyolojide, 2016 yılında biyolojide, 2015 yılında fizikte, 2014 yılında kimyada, 2013 yılında matematikte olmuştur.

Tablo 4. Kamu Personeli Seçme Sınavı Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinde Fen ve Teknoloji- Matematik- Fizik- Kimya- Biyoloji Öğretmen Adaylarının Ortalamaları

TESTLER	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Fen Bilimleri/Fen ve Teknoloji	15,503	11,777	16,464	14,589	13,498	15,006
Matematik(Lise)	12,991	11,877	9,994	14,747	16,976	24,027
Fizik	18,148	16,198	15,377	16,399	16,721	17,681
Kimya	12,846	14,091	16,503	14,574	19,836	22,156
Biyoloji	16,864	21,180	17,032	12,899	19,44	16,208

2.3. SORULARIN DERS PROGRAMINA UYGUNLUĞU

Araştırmada. Kamu Personeli Seçme Sınavı Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinde yer alan soruların biyoloji sorularının Yüksek öğretim Biyoloji bölümü ve biyoloji öğretmenliği bölümü Programlarına uygunlukları da incelenmiştir. Soruların tümü ders programı kapsamında yer alan konularla ilgili bulunmuştur. Çakır ve Kal (2016), 2013 Kamu personeli seçme sınavı biyoloji alan bilgisi sorularının biyoloji öğretmenliği alan bilgisi yeterliklerine ve yenilenmiş Bloom taksonomisine göre analizi araştırmasında test sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisinin bilgi ve bilişsel süreç boyutlarının her evresini homojen olarak yansıtmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Araştırma sonucunda test içerisindeki soruların biyoloji öğretmenliği alan bilgisi yeterliklerini oluşturan 34 performans göstergesinden 17 tanesini (%50'sini) yokladığı tespit edilmiştir. Bilişsel süreç boyutunda en çok sorunun Anla (%42,5) basamağında olduğu; Değerlendir ve Yarat basamaklarında soru sorulmadığı; bilgi boyutunda ise en çok sorunun Kavramsal Bilgi (%75) türünden geldiği buna karşılık Üst bilişsel Bilgi türüne ait hiçbir sorunun sorulmadığı belirlenmiştir.

3. SONUÇ

Kamu Personeli Seçme Sınavı Biyoloji Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinde yer alan konuların tespiti OSYM' nin sitesi kullanılmıştır. 2018, 2017, 2015 ve 2014 yıllarında soruların sadece %10 paylaşılmışken, 2016 ve 2013 yıllarında soruların %100 ü paylaşılmıştır. Kamu Personeli Seçme Sınavı Biyoloji Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinde Biyoloji Öğretmen Adaylarının Ortalamaları bakıldığında en yüksek ortalama 21,80 ile 2017 yılında olurken en düşük ortalama da 12,899 ile 2015 yılında olduğu görülmektedir. Sınava giren aday sayısının en düşük 6187 ile 2013 olduğu, en yüksek katılımın 15,003 ile 2016 yılı olduğu tespit edilmiştir. Kamu Personeli Seçme Sınavı Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinde Fen ve teknoloji- Matematik- Fizik- Kimya- Biyoloji Öğretmen Adaylarının Ortalamalarına bakıldığında, 2018 yılında en yüksek net Fizikte, 2017 yılında biyolojide, 2016 yılında biyolojide, 2015 yılında fizikte, 2014 yılında kimyada, 2013 yılında matematikte olmuştur.

Kamu Personeli Seçme Sınavı Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinde yer alan sorulara biyoloji bilimini öğrenen öğrencilerin yanıt vermesi mümkündür. Biyoloji öğretimi için uygun ders programları, ders araç-gereçleri vb etkenlerin ve eğitimcilerin rolü büyüktür. Eğitimcilerin iyi bir eğitim almış olmaları ve bu meslek alanını isteyerek tercih etmiş olmaları önem taşır. Biyoloji öğretmen adaylarının atanmalarında temel bilgi düzeylerinin yanında kişilik özelliklerinin (Mizaç, karakter, psikolojik özellikler vd.) bu meslek dalının yapısı ve koşulları ile uyumlu olup olmadığı dikkate alınmalıdır. Testte yer alan biyoloji soruları incelendiğinde, soruların temel biyoloji konuları ile ilgili olduğu tespit edilmiştir. Fen alanlarındaki diğer öğretmenliklere biyoloji alan ortalamalarının yakın olduğu ancak bunun istenilen düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Bunun sebebi soruların zorluğu veya alınan eğitimin yetersizliği olduğu düşünülebilir. Biyoloji bölümü için programın tekrardan gözden geçirilmesi gereklidir. Ezber eğitimin verdiği sıkıntıların bu sınavda farkedildiği görülmektedir.

4. KAYNAKLAR

- Ayas, A.; Çepni, S.; Johnson, D.; Turgut, M. F.; (1997). Fizik öğretimi, YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Yayınları, Ankara.
- Bahar, H, H, (2006). KPSS Puanlarının Akademik Başarı ve Cinsiyet Açısından Değerlendirilmesi, Eğilim ve Bilim, Ankara.
- Eraslan, L, (2016). Öğretmenlik Mesleğine Girişte Kamu Personeli Seçme Sınavı (Kpss) Yönteminin Değerlendirilmesi, Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi ISSN: 1303-4www.insanbilimleri.com. <https://j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/167/167> Erişim: 23.11.2018
- Kala, A., & Çakır, M. (2016). 2013 Kamu personeli seçme sınavı biyoloji alan bilgisi sorularının biyoloji öğretmenliği alan bilgisi yeterliklerine ve yenilenmiş Bloom taksonomisine göre analizi. International Journal of Human Sciences, 13(1), 243-260. doi:10.14687/ijhs.v13i1.3398 244 Erişim. 27.11.2018
- Milli Eğitim Temel Kanunu 1739 Sayılı, (1973). <http://mevzuat.meb.gov.tr>, Erişim Tarihi: Kasım 2018.
- Morgil, F.; Bayarı, S., (1996). ÖSS ve ÖYS Fizik Sorularının Soru Alanlarına Göre Dağılımı, Çözünürlükleri ve Başarının Bağlı Olduğu Etkenler, H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, 12: 215-220, Ankara.
- Safran, M.; Kan, A.; Üstündağ, M.; Budak. M, Yıldırım, O.; (2013). KPSS Sonuçlarının Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Alanlara Göre İncelenmesi, Eğitim ve Bilim Education and Science 2014, Cilt 39, Sayı 171, Ankara.
- ÖSYM, Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi, www.osym.gov.tr. 2018. <https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2018/KPSS/OABT/BiyolojiOgr07082018.pdf> Erişim: 27.11.2018
- ÖSYM, Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi, www.osym.gov.tr). <https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2018/KPSS/SayisalBilgiler29082018.pdf> Erişim Tarihi. 27.11.2018
- ÖSYM, Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi, 2017. www.osym.gov.tr. <https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2017/KPSS/OABT/SayisalBilgiler04082017.pdf> Erişim: 27.11.2017
- ÖSYM, Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi, www.osym.gov.tr. 2016. <https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2016/KPSS/OABT/OABTSonucSayisalBilgiler02092016.pdf> Erişim: 27.11. 2018
- ÖSYM, Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi, www.osym.gov.tr. 2015. <https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2015/KPSS/2015-KPSSSAYISALBILGILER18092015.pdf> Erişim 27.11.2018

***Kamu Personeli Seçme Sınavı Biyoloji Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinin
Değerlendirilmesi (2013- 2018)***

ÖSYM, Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi, www.osym.gov.tr. 2014.
<https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2014/KPSS/OABT-SORUYANIT/KPSS-2014-OABTsayisal25072014.pdf> Erişim. 27.11. 2018

ÖSYM, Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi, www.osym.gov.tr.2013.
<https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2013/KPSS1/2013-KPSS%20A%20GRUBU%20ve%20ÖĞRETMENLİK.pdf> Erişim: 27.11. 2018